

SYLABUS

DOTYCZY CYKLU KSZTAŁCENIA 2021-2024

(skrajne daty)

Rok akademicki 2021/2022

1. PODSTAWOWE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

Nazwa przedmiotu	Pedagogika
Kod przedmiotu*	IIA2
nazwa jednostki prowadzącej kierunek	Kolegium Nauk Humanistycznych
Nazwa jednostki realizującej przedmiot	Instytut Pedagogiki
Kierunek studiów	FILOLOGIA POLSKA
Poziom studiów	Studia I stopnia
Profil	Ogólnoakademicki
Forma studiów	Stacjonarna
Rok i semestr/y studiów	I r.; 1 i 2 sem.
Rodzaj przedmiotu	Przygotowanie psychologiczno-pedagogiczne, B. 2
Język wykładowy	Język polski
Koordinator	Dr Anna Śniegulska
Imię i nazwisko osoby prowadzącej / osób prowadzących	Dr Anna Śniegulska

* -opcjonalnie, zgodnie z ustaleniami w Jednostce

1.1. Formy zajęć dydaktycznych, wymiar godzin i punktów ECTS

Semestr (nr)	Wykł.	Ćw.	Konw.	Lab.	Inne (jakie?)	Liczba pkt. ECTS
1	30	30	-	-	-	2
2	-	20	-	-	10 (zajęcia hospitacyjne)	3

1.2. Sposób realizacji zajęć

- ✓ zajęcia w formie tradycyjnej
- ✓ zajęcia realizowane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość

1.3 Forma zaliczenia przedmiotu (z toku): sem. 1: wykład - zaliczenie z oceną; ćwiczenia audytoryjne – zaliczenie z oceną; sem. 2: ćwiczenia warsztatowe, zajęcia hospitacyjne – zaliczenie z oceną; egzamin

2. WYMAGANIA WSTĘPNE

Umiejętność samodzielnego analizowania tekstów naukowych

3. CELE, EFEKTY UCZENIA SIĘ, TREŚCI PROGRAMOWE I STOSOWANE METODY DYDAKTYCZNE

3.1 Cele przedmiotu

C1	Przygotowanie pedagogiczne studentów do wykonywania zawodu nauczyciela
C2	Przygotowanie studentów do adekwatnego reagowania na potrzeby uczniów
C3	Przygotowanie studentów do współpracy ze środowiskiem rodzinnym i lokalnym

3.2 Efekty uczenia się dla przedmiotu

EK (efekt uczenia się)	Treść efektu uczenia się zdefiniowanego dla przedmiotu	Odniesienie do efektów kierunkowych
STUDENT ZNA I ROZUMIE:		
EK_01	system oświaty: organizację i funkcjonowanie systemu oświaty, podstawowe zagadnienia prawa oświatowego, znaczenie pozycji szkoły jako instytucji edukacyjnej, funkcje i cele edukacji szkolnej, zagadnienie prawa wewnątrzszkolnego, działania wychowawczo-profilaktyczne szkoły;	NW8, NW9
EK_02	rolę nauczyciela i koncepcje jego pracy: podstawowe zasady etyczne, prawa i obowiązki, tematykę oceny jakości pracy nauczyciela, zasady projektowania ścieżki własnego rozwoju zawodowego, rolę początkującego nauczyciela w szkolnej rzeczywistości, uwarunkowania sukcesu w pracy nauczyciela oraz choroby związane z wykonywaniem zawodu nauczyciela;	NW3
EK_03	znaczenie edukacji dla rozwoju człowieka, aksjologiczne podstawy wychowania; istotę i funkcje wychowania oraz proces wychowania, jego strukturę, właściwości i dynamikę; pomoc psychologiczno-pedagogiczną w szkole – regulacje prawne, formy i zasady udzielania wsparcia w placówkach systemu oświaty, a także znaczenie współpracy rodziny ucznia i szkoły oraz szkoły ze środowiskiem pozaszkolnym;	NW1

EK_04	zasady pracy opiekuńczo-wychowawczej nauczyciela: obowiązki nauczyciela jako wychowawcy klasy, metodykę pracy wychowawczej, program pracy wychowawczej, style kierowania klasą, animowanie życia społeczno-kulturalnego klasy, wspieranie samorządności i autonomii uczniów; sytuację dziecka z niepełnosprawnością fizyczną i intelektualną w szkole ogólnodostępnej, problemy dzieci zaniedbanych i pozbawionych opieki oraz szkolną sytuację dzieci z doświadczeniem migracyjnym; zagrożenia dzieci i młodzieży: zjawiska agresji i przemocy, w tym agresji elektronicznej;	NW4 NW12
EK_05	sytuację uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi: specjalne potrzeby edukacyjne uczniów i ich uwarunkowania (zakres diagnozy funkcjonalnej, metody i narzędzia stosowane w diagnozie), konieczność dostosowywania procesu kształcenia do specjalnych potrzeb edukacyjnych uczniów (projektowanie wsparcia, konstruowanie indywidualnych programów) oraz tematykę oceny skuteczności wsparcia uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi;	NW5, NW6, NW10
EK_06	zasady pracy z uczniem z trudnościami w uczeniu się; przyczyny i przejawy trudności w uczeniu się, zapobieganie trudnościom w uczeniu się i ich wczesne wykrywanie, specyficzne trudności w uczeniu się;	NW5, NW6, NW10
EK_07	doradztwo zawodowe: wspomaganie ucznia w projektowaniu ścieżki edukacyjno-zawodowej oraz potrzebę przygotowania uczniów do uczenia się przez całe życie.	NW6
W zakresie umiejętności absolwent potrafi:		
EK_08	wybrać program nauczania zgodny z wymaganiami podstawy programowej i dostosować go do potrzeb edukacyjnych uczniów	NU4 NU15
EK_09	zaprojektować ścieżkę własnego rozwoju zawodowego	NU1
EK_10	formułować oceny etyczne związane z wykonywaniem zawodu nauczyciela	NU1
EK_11	nawiązywać współpracę z nauczycielami oraz ze środowiskiem pozaszkolnym	NU12 NU15
EK_12	rozpoznawać sytuację zagrożeń i uzależnień uczniów	NU5
EK_13	zdiagnozować potrzeby edukacyjne ucznia i zaprojektować dla niego odpowiednie wsparcie	NU1
EK_14	określić przybliżony potencjał ucznia i doradzić mu ścieżkę rozwoju	NU1
EK_15	udzielać pierwszej pomocy	NU17
W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:		
EK_16	okazywania empatii uczniom oraz zapewniania im wsparcia i pomocy	NK5
EK_17	profesjonalnego rozwiązywania konfliktów w klasie szkolnej lub grupie wychowawczej	NK7
EK_18	samodzielnego pogłębiania wiedzy pedagogicznej	NK4
EK_19	współpracy z nauczycielami i specjalistami w celu doskonalenia swojego warsztatu pracy	NK4 NK5

3.3 Treści programowe

A. Problematyka wykładu

Treści merytoryczne
1. Pedagogika jako nauka o wychowaniu i kształceniu człowieka.
2. Aksjologiczny wymiar procesu wychowania
3. Dziedziny wychowania
4. Cechy wychowania i psychospołeczne warunki jego skuteczności
5. Postulowany i rzeczywisty model nauczyciela wychowawcy.
6. Współpraca nauczyciela wychowawcy z rodzicami i środowiskiem społecznym.
7. Wspomaganie ucznia w wyborze ścieżki edukacyjno-zawodowej.
8. Sytuacje trudne w szkole – sposoby przeciwdziałania.

B. Problematyka ćwiczeń audytoryjnych, konwersatoryjnych, laboratoryjnych, zajęć praktycznych

Treści merytoryczne ćwiczeń audytoryjnych
1. Rodzina i szkoła jako środowiska wychowawcze. Rodzinne i szkolne konteksty procesu wychowania.
2. Metody, techniki i środki wychowania.
3. Organizacja i funkcjonowanie systemu oświaty. Kultura organizacyjna pracy szkoły.
4. Wybrane aspekty pracy nauczyciela – podstawa programowa, program nauczania, rozkład materiału, praca opiekuńczo-wychowawcza. Szkolny program pracy wychowawczo-profilaktycznej.
5. Sposoby poznawania dzieci i młodzieży.
6. Uczeń o specjalnych potrzebach edukacyjnych (zjawisko dysleksji, dysgrafii, dyskalkulii, uczeń niepełnosprawny, uczeń zdolny).
7. Trudności dydaktyczne i wychowawcze – przyczyny, objawy, możliwości przeciwdziałania.
8. Ścieżka rozwoju zawodowego nauczyciela.

Treści merytoryczne ćwiczeń warsztatowych i zajęć hospitacyjnych
1. Praktyczne aspekty pracy nauczyciela – podstawa programowa, program nauczania, rozkład materiału.
2. Sposoby poznawania dzieci i młodzieży. Praktyczne rozwiązania.
3. Psychospołeczne warunki skutecznego wychowania. Implikacje praktyczne.
4. Szkolny program pracy wychowawczo-profilaktycznej. Analiza wybranego programu.
5. Sytuacje trudne w szkole. Projektowanie sposobów przeciwdziałania.
6. Wspomaganie ucznia w wyborze ścieżki edukacyjno-zawodowej. Praktyczne rozwiązania.
7. Planowanie współpracy nauczyciela z rodzicami i środowiskiem społecznym.
8. Podstawowe zasady udzielania pomocy przedmedycznej
9. Postępowanie w przypadku zranienia, oparzenia, urazu głowy, kręgosłupa, układu kostno – stawowego, klatki piersiowej, jamy brzusznej, utraty przytomności, zatrucia substancjami chemicznymi, porażenia prądem
10. Podstawy resuscytacji, postępowanie w hiper i hipoglikemii, we wstrząsie anafilaktycznym.

3.4 Metody dydaktyczne

Wykład: wykład problemowy

Ćwiczenia i warsztaty: analiza tekstów z dyskusją, praca w grupach (rozwiązywanie zadań, dyskusja), analiza dokumentów wewnętrznych, ćwiczenia praktyczne.

4. METODY I KRYTERIA OCENY

4.1 Sposoby weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody oceny efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć)	Forma zajęć dydaktycznych (w, ćw, ...)
EK_01	Kolokwium, egzamin w formie pisemnej, obserwacja w trakcie zajęć	w, ćw
EK_02	Kolokwium, egzamin w formie pisemnej, obserwacja w trakcie zajęć	w, ćw
EK_03	Kolokwium, egzamin w formie pisemnej, obserwacja w trakcie zajęć,	w, ćw
EK_04	Kolokwium, egzamin w formie pisemnej, obserwacja w trakcie zajęć	w, ćw
EK_05	Kolokwium, egzamin w formie pisemnej, obserwacja w trakcie zajęć	w, ćw
EK_06	Kolokwium, egzamin w formie pisemnej, obserwacja w trakcie zajęć	w, ćw
EK_07	Kolokwium, egzamin w formie pisemnej, obserwacja w trakcie zajęć	w, ćw
EK_08	Kolokwium, egzamin w formie pisemnej, obserwacja w trakcie zajęć	w, ćw
EK_09	Kolokwium, egzamin w formie pisemnej, obserwacja w trakcie zajęć	w, ćw
EK_10	Kolokwium, egzamin w formie pisemnej, obserwacja w trakcie zajęć	w, ćw
EK_11	Kolokwium, egzamin w formie pisemnej, obserwacja w trakcie zajęć	w, ćw
EK_12	Kolokwium, egzamin w formie pisemnej, obserwacja w trakcie zajęć	w, ćw
EK_13	Kolokwium, egzamin w formie pisemnej, obserwacja w trakcie zajęć	w, ćw
EK_14	Kolokwium, egzamin w formie pisemnej, obserwacja w trakcie zajęć	w, ćw
EK_15	Kolokwium, egzamin w formie pisemnej, obserwacja w trakcie zajęć	w, ćw
EK_16	Kolokwium, egzamin w formie pisemnej, obserwacja w trakcie zajęć	w, ćw
EK_17	Kolokwium, egzamin w formie pisemnej, obserwacja w trakcie zajęć	w, ćw
EK_18	Kolokwium, egzamin w formie pisemnej, obserwacja w trakcie zajęć	w, ćw
EK_19	Kolokwium, egzamin w formie pisemnej, obserwacja w trakcie zajęć	w, ćw

4.2 Warunki zaliczenia przedmiotu (kryteria oceniania)

Warunki zaliczenia ćwiczeń: pozytywna ocena z kolokwium, obecność (zaliczenie ewentualnych nieobecności) i aktywność na zajęciach (udział w dyskusji, studiowanie treści czasopism pedagogicznych, przygotowanie prezentacji multimedialnej lub referatu).

Warunki zaliczenia wykładów: obecność na wykładach.

Zaliczenie egzaminu pisemnego w sesji letniej.

5. CAŁKOWITY NAKŁAD PRACY STUDENTA POTRZEBNY DO OSIĄGNIĘCIA ZAŁOŻONYCH EFEKTÓW W GODZINACH ORAZ PUNKTACH ECTS

Forma aktywności	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny kontaktowe wynikające z harmonogramustudiów	90
Inne z udziałem nauczyciela akademickiego (udział w konsultacjach, egzaminie)	2
Godziny niekontaktowe – praca własna studenta (przygotowanie do zajęć, egzaminu, przygotowanie prezentacji lub referatu)	33
SUMA GODZIN	125
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS	5

* Należy uwzględnić, że 1 pkt ECTS odpowiada 25-30 godzin całkowitego nakładu pracy studenta.

6. PRAKTYKI ZAWODOWE W RAMACH PRZEDMIOTU

wymiar godzinowy	nie dotyczy
zasady i formy odbywania praktyk	nie dotyczy

7. LITERATURA

Literatura podstawowa:

- Pedagogika. Podręcznik akademicki, t. 1, 2, red. B. Śliwerski, Z. Kwieciński. Warszawa 2004,
- Pedagogika. Podstawy nauk o wychowaniu. T. 1. red. B. Śliwerski, Gdańsk 2006.
- M. Bogdanowicz, A. Adryjanek, Uczeń z dysleksją w szkole. Gdańsk 2004.
- E. Jarosz, E. Wysocka, Diagnoza psychopedagogiczna. Podstawowe problemy i rozwiązania, Warszawa 2006.
- A. Karpińska, Niepowodzenia edukacyjne – renesans myśli edukacyjnej, Białystok 2013.
- M. Łobocki, Teoria wychowania w zarysie, Kraków 2012.
- J. Leniart, D. Szumna, Rola szkoły w poradnictwie karier [w:] M. Jedynek, E. Żerel (red.) Transnacionalne doradztwo zawodowe, Lublin 2009.
- H. Moroz, Rozwój zawodowy nauczyciela, Kraków 2005.
- A. Paszkiewicz, Skuteczna praca nauczyciela z uczniami, Warszawa 2014.

Literatura uzupełniająca:

- D. Borecka – Biernat (red.), Zachowania agresywne dzieci i młodzieży. Uwarunkowania oraz możliwości ich przewycięzania, Warszawa 2013.
- T. Hejnicka-Bezwińska, Pedagogika. Podręcznik dla pierwszego stopnia kształcenia na poziomie wyższym, Warszawa 2015.
- S. Kunowski, Podstawy współczesnej pedagogiki, Warszawa 2007.
- J. Lenart, Przygotowanie do wyboru zawodu w kontekście przeobrażeń cywilizacyjnych [w:] K. Denek, T. Koszyc, P. Oleśniewicz (red.) Edukacja Jutra, Wrocław 2009.
- I. Nowosad, Nauczyciel wychowawca czasu polskich przełomów, Kraków 2001.
- M. Nowak, Teorie i koncepcje wychowania, Warszawa 2008.
- Teksty z czasopism pedagogicznych.

Akceptacja Kierownika Jednostki lub osoby upoważnionej